

Nr 746

Av fröken **Elmén** och herr **von Friesen**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 82, angående bidrag till ortopediska hjälpmedel och hörapparater m. m.

(Lika lydande med motion nr 617 i Första kammaren)

I proposition nr 82 föreslår departementschefen en väsentlig höjning av bidrag till ortopediska hjälpmedel och hörapparater m. m. Enligt förslaget skulle dessa olika hjälpmedel bli så gott som kostnadsfria, vilket måste betyda en väsentlig lättnad för de handikappade.

Beträffande hörapparater föreslås i propositionen att nuvarande behovsprövning slopas och att bidraget höjs från 150 kr. till 400 kr. per apparat. Av propositionen framgår vidare att behovsprövningen lett till att bidrag huvudsakligen utgått till barn och äldre, under det att personer i yrkesverksamma åldrar ej kommit i åtnjutande av statsbidrag och därför inte heller besökt hörcentralerna i samma utsträckning.

Med den föreslagna utvidgningen av statsbidraget kan man räkna med minst en fördubbling av antalet sökande vid dessa centraler. De nuvarande 42 centralerna är emellertid redan överbelastade med i vissa fall långa väntetider för patienterna. Det föreliggande förslaget går därför inte att genomföra med mindre än att en kraftig upprustning och utbyggnad av hörcentralerna kommer till stånd. Då hörcentralerna är knutna till sjukvården, är det sjukvårdshuvudmännens sak att svara för upprustningen.

För att åstadkomma ett kvalitativt fullgott arbete vid utprovningen av dessa apparater är förutsättningen att centralerna har väl utbildade hörselvårdsassistenter. Deras utbildning har hittills bekostats av Landstingsförbundet. Kurserna är på ett år men har ej ordnats regelbundet.

Då utbildningskapaciteten nu behöver väsentligt ökas, utbildningstiden förlängas och kurserna därtill bli regelbundet ordnade, bör det övervägas om inte staten bör övertaga utbildningen av denna personal. Frågan bör bli föremål för snabb utredning.

Med de föreslagna bidragsreglerna kommer en hel del ej kvalificerade försäljare av hörapparater att försvinna, vilket i och för sig är tillfredsställande. Men de i propositionen föreslagna bidragsreglerna innebär å andra sidan en osmidig centralisering.

För att avlasta hörcentralerna en del av arbetet med utprovandet av hörapparater och för att kunna bibehålla och utveckla en mera geografiskt spridd, lokal service borde företag inom branschen, som uppfyller vissa

kvalifikationer, bl. a. beträffande yrkeskunnig personal, kunna erhålla en av t. ex. medicinalstyrelsen utfärdad behörighet.

Statsbidraget bör även kunna utgå i de fall patienten undersöks av öronspecialist och där ordineras hörapparat, som utprovas och förmedlas av behörig firma. Förutsättningen måste vara att firman har utbildad personal som kan utprova de av medicinalstyrelsen godkända apparaterna och f. ö. uppfyller medicinalstyrelsens bestämmelser. Servicen till allmänheten skulle härigenom kunna förbättras med bevarade garantier för vården. Flera lasarett saknar f. n. utbildade tekniker för översyn och reparation av apparater, varför dessa måste sändas till landstingens inköpscentral (LIC), med lång väntetid för innehavarna. Många av dessa är för sitt arbete helt beroende av att apparaten fungerar. Den är i bruk större delen av dygnet året runt och får med vissa undantag icke utbytas förrän efter 8 år.

Vi anser det vara en praktisk utväg om en del av distributionen och därmed servicen kan gå via auktoriserade firmor. Allmänheten skulle smidigare kunna betjänas och väntetiderna väsentligt förkortas. En konkurrens under kontroll på detta område skulle enbart vara till fördel för alla parter.

Med hänvisning till det anförda hemställes,

att riksdagen vid behandlingen av Kungl. Maj:ts proposition nr 82 måtte besluta

att statsbidrag till hörapparat även skall kunna utgå i de fall hörselskadade undersöks av öronspecialister och av denne ordineras hörapparat, som utprovas och förmedlas av behörig firma;

att i skrivelse till Kungl. Maj:t begära utredning om att utbildningen av hörselvårdsassistenter överföres till staten.

Stockholm den 27 mars 1962

Brita Elmén

Bertil von Friesen